

Mustafa YİĞİT
Akyurt Kaymakamı

Ayliz'in Göz Yaşları

Altınyayla

Bozkırın ortasında, adeta kaybolmuşçasına uçsuz bucaksız uzanan Sivas platosunun güneyinde, sakin ve bir o kadar da huzurlu, bir tutam evden ve resmi binalardan oluşan ilçede kaymakam olarak göreve başlamıştı. Cemil bu şirin Anadolu kasabasını kendi memleketi gibi benimsemiş, insanlarını sanki çok eskiden tanıyor gibi işleriyle ilgileniyor, evde ise henüz konuşmaya başlamış kızıyla vakit geçiriyordu. Kızı Ayliz adeta bir ay parçası, evin neşesi, evde dolaşan bir peri gibiydi. Hafif sarıya çalan saçları, dalgalı, omuzlardan aşağıya sarkarak yayılıyor, tenindeki beyazlık, bütün masumiyetini ortaya koyarken, gözleri büyük ve dolgun, kirpikleri doğuştan kıvrılmış ve adeta her zaman gülümsüyordu. Zaman ne çabuk geçiyordu. Eşi Özlem'le tanışmaları daha dün gibi aklıdaydı. Evlenmişler, çekilen kura sonucu ilk görev yerleri de belli olmuştu: Altınyayla. Nasıl bir yerdi acaba? İsmine bakılırsa "yüksek ve kıymetli bir düzlük olmalı" diye geçirmişti aklından. Şimdi ise bu ilçede neredeyse iki yılı devirmişler, Ayliz dünyaya gel-

miş, büyümüş, serpilmiş, yürümüş ve hatta konuşmaya başlamıştı. Yaşadıkları tatlı bir rüya gibiydi aslında. Kendine verilen misyon gereği, kasabadaki her şeyle ilgileniyor, dertlere çare olmaya çaba gösteriyordu.

Bu yıl kış mevsimi çok sert geçiyordu. Sivas platosu yoğun kar almış, köyler adeta karlı arazide kaybolmuş gibiydi. Köylerden arayan vatandaşlar yollarının günlerdir kapalı olduğunu söylüyor, yardım istiyorlardı. Haftanın son günü yoğun karla mücadele çalışmalarını takip etmiş, akşam geç saatlerde evine dönmüştü.

Kapıyı Özlem açtı. "Hoş geldin canım" diyerek. Cemil gülümsemeye çalıştı. "Ben sana bir kahve yaparım şimdi, yorgunluğunu al, sen salona geç" dedi Özlem. Üzerini değiştirip salona geçti, vakit neredeyse gece yarısı olmuştu. Günün haberlerini dinlemek için televizyonun düğmesine bastı. Haber kanalı spikeri bir anda ekranda belirdi. Spiker hava kuvvetlerin yaptığı operasyondan bahsediyor, bir kısım bilgiler aktarıyordu. Akşam saatlerinde uçak

ve helikopterlerin Irak sınırına yaptığı harekatta çok sayıda teröristin öldürüldüğü, henüz bilgilerin taze olduğu aktarılıyordu. Cemil, "yine mi terör, yine mi operasyon" diye söylendi. Şırnak'ın Uludere ilçesi sınır bölgesinde yapılan operasyona ilişkin bilgiler geldikçe aktarmaya devam edeceklerini belirterek, diğer haberlere devam etti spiker. Neredeyse otuz yıldır süren mücadelede çok kayıplar verilmişti. Analar evlat-sız, çocuklar babasız kalmış; nice yiğit delikanlılar yavuklusuna kavuşmadan can vermiş, ocaklar sönmüş; bölgenin üzerinden kara bulutlar hiç eksik olmamıştı. Bölgedeki olaylara ilişkin bilgiler sonradan hep düzeltilmeye çalışılır, eksik yanları tamamlanır ve hep bir şeyler gizli kalırdı. "Olayın aslı aydınlatılsın", "sorumlular açığa çıkarılsın", "hesap sorulmalı" tarzında açıklamalar peş peşe gelirdi. Terör yine tırmanmış, uzun bir molanın ardından her gün onlarca şehidin verildiği saldırı ve operasyonların yoğunlaştığı bir zaman dilimine girilmişti. Cemil bu can sıkıcı düşüncelerden kurtulmak istercesine, arka arkaya esnedi. Biricik sevinç kaynağı Ayliz de çoktan uyumuş, rüya içinde rüya görüyor-

du. Kalktı, Ayliz'in odasına yöneldi, kapıyı yavaşça açtı, mışıl mışıl uyu-
yan kızına dikkatlice baktı, usulca
eğilip hafifçe terlemiş alnına bir
öpücük kondurdu. İçerden "Cemil
kahveni soğutma" davetiyle birlikte
tekrar salona yöneldi. Kahveden bir
yudum aldı, ağzında gezdirdi, koku-
su gibi tadı da fena değildi. Kahve
biraz olsun rahatlatmıştı. "Çelişki"
ifadesini duyduğunda dikkati ekra-
na kaydı. Aynı spiker yeni bilgiler
aktarıyordu. "Uludere'den çelişkili
haberler geliyor", "alınan bilgilerde
operasyonda bombalanan kişilerin
silahsız oldukları, çok sayıda
ölü ve yaralının bulunduğu
belirtiliyor". "Bir güney-
doğu klasiği daha" diye
içinden geçirdi Cemil.
Yarabbi bu nasıl bir
bedel? Oyun içinde
oyun, sahne için-
de sahne. Kurtla-
rın iştihası masum
hayatların kanında
son buluyordu.
Geçmişte bu tür
olayların onlarcası-
nı hatırlamak müm-
kündü. Masumların
bedenleri bir bir top-
rağa düşerken birilerinin
keyfi yerine geliyordu belki
de. Ödenen bedeller ne için-
di? Kan ve gözyaşı ile yoğrulan
bu topraklar nasıl aynı havayı te-
neffüs edecekti? Cevapsız bir yığın
soru beyninde düğümleniyordu.
Canı çok sıkıldı, televizyonu kapa-
tıp oturduğu kanepeye uzandı. Artık
bir an önce uyumak ve bu sorular-
dan kurtulmak istiyordu. Mutfakta
işlerini bitiren Özlem salona geçti.
Cemil'in kanepede uyuduğunu gö-
rünce "uyandırmayayım bir daha
uyuyamaz" diye düşündü, üzerine
bir battaniyeyi örterek salonun ılık-
larını kapattı.

Ağustos ayının başlarında yaz gü-
neşi bozkırı alabildiğine kaplamıştı.
Kurutmadık hiçbir şey bırakmadı,
belki kuşkonmazlar, deve diken-
leri, gevenler, bir de çoban yastık-
ları ayaktaydılar. Kışın olabildiğine
karlı günlerinin ardından ilkbahar
mevsimi yeterince yağış almamıştı.
Çiftçinin, köylünün yegane ürünü
buğday ve arpalar kuraklığın pen-
çesinde solmuştu.

"- B u b i r
afettir" dedi Cemil. Toplantı salo-
nu tıklım tıklım doluydu; çiftçiler
susuzluktan kavrulan topraklarının
hesabını sorarcasına kaymakam-
lığa yürümüş, Cemil'in ikna ça-
baları sonucu toplantı salonunu
doldurmuşlardı. Kuraklık insanların
boynunu bükmüş, ekinleri başak
vermeden kurutmuş, insanları ça-
resiz bırakmıştı. Toplantı salonunda
yer yer homurtular yükseliyor, yanık

benizler sinirle geriliyordu. "Bu ko-
nunun vahametini hepimiz çok iyi
biliyoruz arkadaşlar, hasar tespit
komisyonu çalışmalarını en kısa
sürede yapacak ve sizlerin zararları
karşılacak ve yine, borçların erte-
lenmesi için ilgili mercilere sonuçlar
arz edilecektir" diyerek konuşması-
nı tamamladı. Kalabalık az da olsa
rahatlatmıştı. Devlet kapısından al-
dıkları söz, taahhüttür diye düşündü
bir çokları. Yavaş yavaş salonu terk
etmeye koyuldular.

Kendisi de salondan çıkıp üst kata
yöneldi, hışımla üst kattan in-
mekte olan özel kalemi Ah-
met, saygıyla yaklaştı ve
"efendim, işçilerinden
arıyorlar" diyebildi.
Cemil, Ahmet'in yü-
züne baktı, bir ifade
arar gibiydi. "İçişle-
rinden aranmak",
çok olağan bir şey
değildi. "Hayırdır
inşallah" diye ge-
çirdi içinden. Hızla
odasına daldı ve
telefona yöneldi.
Ahizeyi kaldırırken
elleri titremişti. Karşı-
daki bayan "kaymakam
Bey sizi genel müdürüme
aktarıyorum" dedi. Araya gi-
ren klasik müzik sanki bitmeyen
senfoni gibiydi. "Acaba ne olabilir?
Kararname dönemi olduğu kesin
ama bakanlık, kaymakamları ara-
yarak "nereyi istersin" demezdi. Bu
telefon olağan bir telefon değildi
ama ne olabilirdi? Bir sürü soru ka-
fasını kurcalarken, "-Cemil karde-
şim nasılsın?" sorusuyla gelen sese
odaklandı. "-Teşekkür ederim, sayın
genel müdürüm, siz efendim?" di-
yebildi. "-Teşekkür ediyorum, Cemil
senin çalışmalarını takip ediyoruz,
çok güzel hizmetler yaptın. Şimdi
seni başka bir yerde değerlendire-

ceğiz. Biliyorsun, Uludere çok büyük sıkıntılar yaşadı. Bu problemleri sabır ve metanetle aşacağına ve devlete olan saygıyı yeniden tesis edeceğine yürekte inanıyorum. Bu yüzden seni Uludere’de görevlendiriyoruz. Hayırlı olsun, Allah yardımcın olsun kardeşim” sözleri kullaklarında yankılanıyor, vücudunun her yanına bir sıcaklık yayılıyordu. Adeta başından kaynar sular dökülmüştü. “-Nasıl takdir ederseniz” diyebilirdi. Yöneticilik terbiyesi böyle söylemeyi gerektirirdi. Genel müdür, “-iyi çalışmalar kardeşim” diyerek telefonu kapattı. Cemil başından tırnak uçlarına kadar terlemişti. Duydukları bir şok tesiri yaratmıştı bütün vücudunda. Koltuğa adeta yığılıp kaldı.

Bir süre öylece kaldıktan sonra biraz toparlandı ve masanın üzerine doğru eğildi. İçindeki sıkıntıyı atmak istercesine göğsünü masaya bastırdı ve tuttuğu nefesini masanın üstüne boşalttı. Başını ellerinin arasına aldı “nedir bu yarabbi?” diye inledi. Altı aydır Uludere olayı gündemi işgal etmiş, içinden çıkılmaz bir anafora dönüşmüştü. Sınırdaki kaçakçılık yapan köylüler uçaklar tarafından bombalanmış, taşımayı yapan katırlar bile parçalarına ayrılmıştı. Kaçakçı oldukları sonradan açıklanmıştı. Küçük yaşta çocuklar bile hedef olmuştu, iki gün sonra taziye için Ortasu(roboski) köyüne giden kaymakam Naif saldırıya uğramış ve linç edilmekten son anda kurtulmuştu. Öyle ya orası da vatan toprağıydı; kaymakam devleti temsil ediyorsa gitmeli, vatandaşlarının yanında olmalı, kederlerini paylaşmalıydı. Kaymakam gitmişti taziyelerini iletmek için. O gün bir devlet görevlisinden çok, bir insan olarak oradaydı. Yüreğinde dağlar kadar sevgi ile gitmişti, patlayan yarıdağ olsa göğsünde söndürecek-

ti. Ciğerleri yanmış insanlar hesap soracak birilerini arıyordu, kim olsa hesabını soracaklardı, öyle ya karışlarında devletin temsilcisi kaymakam vardı ve ondan hesap sordular, hem de linç edecek seviyede. Belki gözü dönmüşler vardı, belki de provakatörler, şiddetten beslenenler, olay bekleyen nefret bekçileri oradaydılar. Her şeye rağmen kaymakamı canı pahasına koruyan yöre insanı, “akıl insan” sıfatını hakkıyla hak eden müstakim insanlar daha fazlasına izin vermediler. Bir diyet daha ödeniyordu; acıları dalga dalga yurdun her yanına yayılarak ve her yürekte bir ince sızı bırakarak.

Cemil masadan kalktı, içindeki sıkıntıyı atmak istiyordu. Hükümet konağından dışarıya yöneldi, yolda selamlayanların selamını fark edemeyecek kadar düşünceli ve yorgundu. Yürümek istiyordu, ikinci serinliğinde beyindeki soruları dağıtacak bir sığınak aradı. İlçenin tek caddesini neredeyse bitirmek üzereydi. “Kaymakam bey buyurun bir çayımızı için” sözleriyle düşüncelelerinden sıyrıldı. Davet eden, kasabanın çay bahçesini işleten Nedim’di. Nedim, “çok memleket görmüş” tabir edilen türden biriydi, sonunda memleketine dönmüş ve çaycılıkta karar kılmıştı. Çay bahçesi adeta bir cennet bahçesiydi. Sedir ağaçlarının gölgeliğinde güllerle bezenmiş, ortasında küçük bir havuzla birlikte yeşil fakiri bu bozkırda serin bir sığınak gibiydi. Cemil Nedim’in davetini kurtuluş gibi hissetti ve selam verip havuzun kenarına yöneldi.

Denizli

Honaz’ın ortasında büyük çınarlar altında kaybolmuş gibi duran parkta yanında dev gibi duran babasının elini sıkıca kavramıştı Ayliz. Bu

el ona güven veriyordu. Minik yüreği heyecanla çarpıyor, çocuk ruhu adeta her şeyi oyuna çeviriyordu. Babasını, çocuk seslerinin yayıldığı içinde salıncak, kaydırakların olduğu oyun alanına doğru çekti. Oynamak, koşmak, kaydıraftan kaymak istiyordu. Elini saran güçlü el isteksiz gibiydi ama yanında yürüyen bu ay parçasına kayıtsız kalamadı, parka doğru yöneldi. Salıncaklardan biri boştu ve kızını oturağa yerleştirdi, sallamaya başladı. Ayliz salıncakla adeta bütünleşmiş mutluluktan uçuyordu. Babası onu kendi haline bırakarak, karşıdaki banka doğru yürüdü ve içinde tuttuğu sıkıntıyı atmak istercesine nefesini boşalttı, yavaşça banka oturdu. Ayliz’i dikkatinden kaçırmamak için pürdikkat kesildi. Bir anda pencere açılmışçasına bakışları uzaklara kaydı.

Daha birkaç yıl önce burada sevdiğiyle el ele gezmiş, mutlu bir yuva kurmaktan, gelecek planlarına kadar her şeyi konuşmuşlar, nihayetinde en önemli teklifi burada yapmış ve; “-Özlem, benimle evlenir misin?” demişti. Hayatını paylaşacak kadına mesleğinin zorluklarından bahsetmiş, ülkenin her köşesinde görev yapmayı baştan kabul ettiğini, gittiği yerlerde sosyal ve kültürel farklılıkların olacağını, doğu hizmeti dolayısı ile mahrumiyet içerisinde olan yerlere atanabileceğini anlatmıştı. Gençliğinin baharında, heyecanlı, öğretmen olmak için eğitim almış, sevgiyle dolu kadın tereddüt edecek miydi? Özlem’in yüreğindeki sevgi her şeye galip gelmiş ve tereddüt etmeden cevap vermişti: “-Seninle her şeye varım”. Bu cümle, doğru insanı bulduğunun kanıtı gibiydi. Cemil mutluluktan adeta uçmuş, kendine eş olacak insanı sıkıca kucaklamış ve alnına bir öpücük kondurmuştu. Birlikte parkta keyifle dolaşarak koşuşan çocukları

**"Allah'ım! onu
cennetine al, masum
insanların son hıçkırığı
olsun bu göz yaşları,
kardeş kavgasında
bedel ödeyen
masumlar, bu ülkeyi
ayakta tutuyorlar, bir
daha kimse bedel
ödemesin"**

seyretmişler, yakınındaki ırmağın kıyısında yürürken gelecekteki hayallerinden bahsetmişlerdi.

"Anne !, anne !" sesiyle irkildi, dalgınlıktan sıyrılıp salıncağa dikkat kesildi, Ayliz yere düşmüştü. Bir şahin gibi yerinden fırladı ve Ayliz'i kaptığı gibi kucığına aldı. Her yanını kontrol etti, neyseki çok kötü bir şey görünmüyordu. Ayliz'in yanaklarından birkaç damla yaş süzülüyordu. Ayliz "çok acıdı baba" diye mırıldandı. "Yok bir şey kızım, biraz dikkatli olmalıydın !" diyerek onu teselli etti. Ayliz'i tekrar yere bıraktı, yumuşak ellerini eline aldı ve doğruca otoparkta bekleyen arabaya doğru yöneldiler.

Cemil arabayı gayrı ihtiyari şehir dışına doğru sürdü. Ayliz'in "anne !" çığlığı bir ok gibi bağrına saplanmış, adeta kalbini parçalamıştı. Biricik kızının annesi artık yoktu. Zihni hiç hatırlamak istemediği elim hadiseye doğru kaydı. Bir anda sanki Uludere'nin tek caddesinde yol alıyor gibi hissetti. Irak sınırındaki yüksek bir platoda, ortasından geçen dereyle hayat bulan ve ana geçim kaynağı kaçakçılık olan bu ilçeye ardı ardına yaşanan olaylar üzerine görevlendirilmiş, canla başla yüreklerine acı düşen insanları, yetim kalan çocukları teselli etmek

için çalışmıştı. Ortasu'ya kim bilir kaç defa gitmişti. Uludere olayının tam da yıldönümünde eşinin elim hadisesi olmuştu. Eşi Özlem gripal enfeksiyon geçirmiş, gittiği Devlet hastanesinde kendisine antibiyotik uygulanmıştı. Ani gelişen alerji çok kısa sürede onu şoka sokmuş, helikopterle askeri hastaneye götürülmesine rağmen kurtarılamamıştı. Bu süreçte Cemil adeta yıkılmış, birkaç aydır bir anaför içerisinde meçhule doğru sürükleniyordu. İçinden bir ses "Allah sabredenlerle beraberdir" diyordu, "bu takdiri ilahi olsa gerek", "sen Ayliz için kendini toparlamalısın !" diye fısıldıyordu. Adeta ilahi adalet önceki kaymakamla bir bedel ödetirken, şimdi de yüreği bütün yangınları söndürecek yücelikteki Cemil'le ikinci bir bedel ödetiyor ve Ayliz'lerin gözyaşlarıyla yangını söndürmek istiyordu. Cemil, Ayliz'in "baba nereye gidiyoruz" sorusuyla kendini toparladı. Araç bir yokuşu tırmanıyordu. Cemil gayrı ihtiyari aracı uzun servilerin ve güllerin kapladığı alana yöneltti, yaşıca mezarlığın kapısından içeriye girdiler.

Seyrek mezarların arasından geçip, ilerde sedirlerin gölgesine doğru yöneldiler. Denizli'ye bahar erken geliyordu. Kuru otlar arasında nev-

ruz çiçekleri boy vermiş, baharı müjdeliyor gibiydiler. Ayliz "bu çiçeklerden toplayabilir miyim baba?" diye çığlık attı. Cemil birilerini rahatsız ediyorlar hissine kapıldı ve "sessiz ol kızım, elbette toplayabilirsin" diye fısıldadı. Birlikte nevrüz çiçeklerini toplarken neredeyse sedirlerin gölgelediği kısma ulaşmışlardı, burası Özlem'in yattığı yerd. Cemil diz çöktü ve ellerini semaya kaldırdı. Boğazındaki hıçkırıklar gözünden akan damlalara dönüşmüş, babasının hıçkırıklarını fark eden Ayliz ise, göz yaşlarına boğulmuştu. Kızarmış yanaklarından süzülen damlalar taze kokan toprağa akıyordu. "Bu yaşlar annen için kızım" sözleri dudaklarından bir alev gibi fışkırmıştı Cemil'in. "Annem nerede baba?", "cennette", "burada", "ağlama babacığım"...sesleri kulaklarında yankılanıyordu. "Allah'ım! onu cennetine al, masum insanların son hıçkırığı olsun bu göz yaşları, kardeş kavgasında bedel ödeyen masumlar, bu ülkeyi ayakta tutuyorlar, bir daha kimse bedel ödemesin" diyebildi, elleri yüzüne kapanmıştı. Cemil kendini toparladı. Artık ayrılma vaktiydi, nevrüz demetini bir yığın halinde duran toprağın üzerine bırakıp el ele mezarlığın çıkışına doğru yöneldiler.